

**Извештај о ревизији правилности пословања *Фонда за развој*
*Републике Србије, Ниш***

**у делу који се односи на јавне набавке и дугорочне
инвестиционе кредите које је Фонд одобрио у 2018. и 2019.
ГОДИНИ**

**Фонд за развој
Републике Србије**

Број 400-243/2020-06/11

Београд, 31. август 2020. године

Извештај о ревизији правилности пословања Фонда за развој Републике Србије у делу који се односи на јавне набавке и дугорочне инвестиционе кредите које је Фонд одобрио у 2018. и 2019. години

Мисија

Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.

¹ Насловна слика преузета са странице [http:// www.fondzarazvoj.gov.rs](http://www.fondzarazvoj.gov.rs)

Зашто смо спровели ову ревизију?

У ревизијама које су вршене претходних година уочено је да субјекти ревизије планирају и спроводе поступке јавних набавки на начин да постоје набавке за које се издвајају значајна јавна средства, а које нису ни планиране, нити се спроводио било какав поступак сходно важећим прописима или, ако се спроводио неки од поступака јавних набавки он је често био непотпун, погрешан и неодговарајући у смислу примене прописаних процедура.

Ревизијом ће се утврдити да ли су све одлуке о одобравању финансијских пласмана (кредита) и бесповратних средстава донете на основу усвојених Програма од стране Владе Републике Србије и Програма Фонда. Такође, Државна ревизорска институција је последњи пут вршила ревизију финансијских извештаја и правилности пословања Фонда за развој Републике Србије за 2010. годину и дала уздржавајуће мишљење.

Шта смо препоручили?

Препоручили смо Фонду да:

- допуни Правилник о јавним набавкама контролним поступком која би онемогућило закључивање уговора о јавној набавци супротно условима везаним за средства финансијског обезбеђења и сачини извештај о контроли.
- сачини процедуру којом се уређује усаглашавање модела уговора који се примењује са изменама (упуствима и другим релевантним прописима).

Фонд за развој Републике Србије (у даљем тексту: Фонд) је у 2018. и 2019. години спровео поступке јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама и одобрио дугорочне инвестиционе кредите у складу са Уговором о комисиону, Програмом Фонда и усвојеним интерним актима.

САДРЖАЈ

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ.....	4
1. Јавне набавке	4
2. Дугорочни инвестициони кредити које је Фонд одобрио.....	5
II ПРЕПОРУКЕ	7
III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА	8
IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ.....	10
1. Предмет ревизије	10
2. Ревидирани период пословања	10
3. Информације о субјекту ревизије.....	10
4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима	11
5. Критеријуми	11
6. Методологија рада	12
7. Стандарди ревизије примењени у ревизији	13
V Прилог 2 – Спровођење поступака јавних набавки.....	14
1. Планирање, спровођење поступака и извештавање о јавним набавкама у складу са Законом о јавним набавкама	14
2. Спроведени поступци јавних набавки, закључени уговори у складу са Законом о јавним набавкама и набавке извршене у складу са закљученим уговорима.....	15
3. Набавке на које Фонд није применио Закон о јавним набавкама и испуњеност услова за изузеће од примене Закона	16
VI Прилог 3 – Дугорочни инвестициони кредити које је Фонд одобрио.....	18
1. Располагање средствима у складу са условима дефинисаним Уговором о комисиону закљученим са Министарством привреде и Програмом Фонда за развој за 2018. и 2019. годину.....	18
2. Усаглашеност интерних аката Фонда која се односе на процедуре одобравања дугорочних инвестиционих кредита са условима за коришћење средстава прописаним Програмом Фонда за развој Републике Србије и Уредбама о утврђивању Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2018. и 2019. години.....	21
3. Усаглашеност одобрених дугорочних инвестиционих кредита и закључених уговора са Процедурама у поступку одобравања, контроле и наплате кредита и гаранција	22
4. Надзор и контрола наменског коришћења одобрених средстава.....	25

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. Јавне набавке

1.1. Фонд за развој Републике Србије је донео и применио прописана акта у складу са Законом о јавним набавкама.

- 1.1.1. План јавних набавки за 2018. и 2019. годину као и њихове измене садрже елементе предвиђене Законом о јавним набавкама и Правилником о форми плана јавних набавки и начину објављивања плана јавних набавки на Порталу јавних набавки.
 - 1.1.2. Фонд је Управи за јавне набавке доставио тромесечне Извештаје о јавним набавкама за 2018. и 2019. годину.
 - 1.1.3. Фонд је донео Правилник о јавним набавкама којим се ближе уређује поступак јавне набавке унутар наручиоца.
-

1.2. Фонд је закључио уговор о јавној набавци електричне енергије у вредности од 3.500.000 динара без банкарске гаранције на износ од 350.000 динара што није у складу са захтевима из уговора.

- 1.2.1. Уговором о набавци електричне енергије дефинисана је обавеза да се у тренутку закључења уговора, као средство финансијског обезбеђења достави оригинал банкарска гаранција за добро извршење посла, у висини од 10% вредности уговора без ПДВ-а, са роком трајања 30 дана дуже од истека рока важности уговора, односно најмање до 14. марта 2020. године. Дана 30. марта 2018. године ЈП „Електропривреда Србије“, Београд је доставила банкарску гаранцију за добро извршење посла на гарантовани износ од 350.000 динара, са роком важења до 30. јуна 2019. године. Обзиром да Фонд у тренутку закључења уговора није имао банкарску гаранцију, као и да је њено трајање краће од датума дефинисаног уговором, нису испуњени сви услови из Уговора о набавци електричне енергије. Након потписивања уговора, према образложењу надлежних лица Фонда, Фонд је упутио допис ЈП „Електропривреда Србије“, Београд и добио одговор да је гаранција у процедури издавања. Обзиром на специфичност предмета набавке и несметано извршење уговора, Фонд није разматрао могућност непотписивања уговора јер би тиме проузроковао штету и на тај начин би био онемогућен рад Фонда. У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности. (Препорука број 1). Детаљнији подаци о наведеној неправилности садржани су у Прилогу 2 овог Предлога.

- 1.3. За набавке на које није примењен Закон о јавним набавкама испуњени су услови за изузеће од његове примене.**
- 1.3.1. Фонд је у 2018. и 2019. години закључивао уговоре у поступцима на које се Закон не примењује позивајући се на члан 39 и члан 7. Највећи део се односи на правне услуге за вршење службених овлашћења ради наплате потраживања по кредитима-плаћања по налогу јавних извршитеља.
-

2. Дугорочни инвестициони кредити које је Фонд одобрио

- 2.1. Фонд је располагао средствима у складу са условима дефинисаним Уговором о комисиону закљученим са Министарством привреде и Програмом Фонда за развој за 2018. и 2019. годину.**
- 2.1.1. Програмом рада Фонда за развој Републике Србије одређена је висина, намена, услови и начин коришћења средстава Фонда као и критеријуми и процедуре за одобравање кредита и издавања гаранција и друга питања од значаја за рад Фонда. Средства добијена по комисионим пословима обухватају кредите одобрене привредим друштвима које Фонд обавља у своје име а за рачун Министарства привреде у складу са дефинисаним програмима коришћења средстава и уредбама Владе Републике Србије.
-

- 2.2. Интерна акта Фонда усаглашена су са условима прописаним Програмом Фонда и Уредбама за 2018. и 2019. годину.**
- 2.2.1. Фонд је интерним актима прописао процедуре одобравања, контроле и наплате кредита и гаранција као и садржај неопходне документације (статусну, финансијску, документацију везану за планирана улагања и обезбеђење кредита).

2.3. За 5 кредита одобрених у износу од 460.211.368 хиљада динара закључени су уговори о залози у којима је тражено од корисника кредита да за додатно обезбеђење достави полису осигурања и винкулацију те полисе у корист Фонда, иако та обавеза није прописана интерним актима Фонда.

2.3.1. У поступку ревизије, код 5 предмета (укупан износ одобрених кредита је 460.211.368 динара) утврђено је да је у Уговорима о залози тражено да корисник кредита за додатно обезбеђење достави полису осигурања и винкулација те полисе у корист Фонда. У Упутству о поступању залогe као додатног обезбеђења назначено је да код додатног обезбеђења корисници кредита не достављају полиса осигурања и винкулацију те полисе у корист Фонда јер се полиса и винкулација достављају за основно обезбеђење.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 2).

Детаљнији подаци о наведеној неправилности садржани су у Прилогу 3 овог Предлога.

2.4. За инвестиционе кредите Фонд обавља документарну и теренску контролу наменског коришћења одобрених средстава.

2.4.1. Фонд врши надзор и контролу наменског коришћења одобрених средстава, провером објеката и опреме, као и да ли су средства кредита искоришћена за планиране намене. Контролу врше стручне службе Фонда, односно у реализацији контроле, техничку подршку пружају и регионалне развојне агенције.

II ПРЕПОРУКЕ

ПРИОРИТЕТ 1¹ (висок)

Нису дате препоруке овог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 2² (средњи)

Препорука број 1:

Препоручује се Фонду допунити Правилник о јавним набавкама контролним поступком који би онемогућио закључивање уговора о јавној набавци супротно условима везаним за средства финансијског обезбеђења и да сачини извештај о извршеној контроли. (Прилог 2 – Препорука број 1).

Препорука број 2:

Препоручује се Фонду да сачини процедуру којом се уређује усаглашавање модела уговора који се примењује са изменама (упуствима и другим релевантним прописима). (Прилог 2 – Препорука број 2).

ПРИОРИТЕТ 3³ (низак)

Нису дате препоруке овог приоритета.

¹ ПРИОРИТЕТ 1 – Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана,

² ПРИОРИТЕТ 2 – Неправилности које је могуће отклонити у року до годину дана

³ ПРИОРИТЕТ 3 – Неправилности које је могуће отклонити у року од једне до три године.

III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Фонд за развој Републике Србије, Ниш на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Фонд за развој Републике Србије, Ниш је обавезно да у одазивном извештају исказе мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3 Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања.

Извештај о ревизији правилности пословања Фонда за развој Републике Србије у делу који се односи на јавне набавке и дугорочне инвестиционе кредите које је Фонд одобрио у 2018. и 2019. години

У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 став 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

Државна ревизорска институција

Макензијева 41

11000 Београд, Србија

31. август 2020. године

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу Закона о Државној ревизорској институцији, Програма ревизије за 2019. годину и Закључка број 400-243/2020-06 од 24. јануара 2020. године.

1. Предмет ревизије

Предмет ревизије је правилност пословања Фонда за развој Републике Србије у делу који се односи на: 1) дугорочне инвестиционе кредите које је Фонд одобрио и 2) јавне набавке (у 2018. и 2019. години).

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду од 1. јануара 2018. године до 31. децембра 2019. године, односно дугорочни инвестициони кредити које је Фонд одобрио у наведеном периоду као и јавне набавке.

3. Информације о субјекту ревизије

Фонд за развој Републике Србије, Ниш основан је Законом о Фонду за развој Републике Србије⁴ и уписан је у судски регистар Привредног суда у Београду у рег.уложак број 1-2826-000 Решењем 9957/1992 од 6. маја 1992. године. Решењем Трговинског суда у Београду XII Фи-Сл.108/06 од 28. фебруара 2006. године, Фонд је преведен у нови регистарски уложак 5-895-000. Решењем Привредног суда у Нишу Фи 169/2010 од 22. децембра 2010. године, Фонд је уписан у регистарски уложак бр. 5-91.

Фонд обавља послове који се односе на:

- Одобравање кредита
- Издавање гаранција
- Куповину хартија од вредности, стицање акција и удела на основу правних послова, укључујући конверзију потраживања
- Друге послове у име и за рачун Републике Србије у складу са законом.

Средства за обављање рада Фонда обезбеђују се из:

- Прихода Фонда
- Буџета Републике Србије
- Других извора у складу са Законом

Средства Фонда су у државној својини и користе се у складу са Законом, Статутом и Програмом рада Фонда.

Програм рада Фонда садржи намену, висину, услове и начин коришћења средстава Фонда, услове, критеријуме и процедуре за одобравање кредита и издавање гаранција, као и друга питања од значаја за рад Фонда и доноси се у складу са планом привредног и регионалног развоја Републике Србије.

Фонд има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом и за своје обавезе одговара целокупном својом имовином. Фонд нема регистроване огранке.

⁴„Сл. гласник РС“ бр. 20/1992

Највиши правни акт Фонда је Статут којим се ближе уређују послови Фонда, средства и њихова намена, управљање ризицима, општи акти, органи Фонда, спољна и унутрашња ревизија и надзор.

Органи Фонда су Управни одбор и директор. Управни одбор има председника и десет чланова. Председника и чланове Управног одбора именује и разрешава Влада на предлог министра надлежног за послове финансија. Мандат председника и чланова одбора траје четири године.

Директора Фонда именује и разрешава Влада. Мандат директора траје четири године.

Фонд за развој Републике Србије своју активност усмерава на остваривање следећих циљева:

- Подстицање пословања правних лица и предузетника у Републици Србији
- Подстицање запошљавања
- Подстицање производње
- Подстицање одрживог и свеобухватног развоја

Матични број Фонда је 07904959, ПИБ 100121213.

Пословање се обавља да две локације- у седишту Фонда у Нишу, Булевар Немањића бр. 14а и у филијали у Београду, Кнез Михаилова 14.

На дан 31. децембра 2019. године, Фонд је запошљавао 60 радника (2018. године 62 радника).

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања и са усвојеним приступом у Државној ревизорској институцији прибавили смо довољно адекватних и поузданих доказа за давање закључка да ли је предмет ревизије у складу, по свим материјално значајним питањима са применљивим критеријумима.

Спровели смо адекватне ревизорске поступке да би добили уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са одобреним дугорочним инвестиционим кредитима и јавним набавкама извршене у складу са законом, другим прописима и датим овлашћењима. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Приликом спровођења ревизије није било ограничења у погледу обима.

5. Критеријуми

- Закон о Фонду за развој Републике
- Програм Фонда за развој Републике Србије за 2018. годину
- Програм Фонда за развој Републике Србије за 2019. годину
- Уредба о утврђивању Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2018. години
- Уредба о утврђивању Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2019. години
- Закон о буџету Републике Србије за 2018. годину

- Закон о буџету Републике Србије за 2019. годину
- Закон о јавним набавкама

РЕВИЗОРСКА ПИТАЊА

1. Да ли је Фонд за развој донео и применио прописана акта и на тај начин омогућио контролу планирања, спровођења поступака и извештавања о јавним набавкама у складу са Законом о јавним набавкама ?
2. Да ли су поступци јавних набавки спроведени, уговори закључени и измењени у складу са Законом о јавним набавкама и набавке извршене у складу са закљученим уговорима ?
3. Да ли су набавке на које Фонд није применио Закон о јавним набавкама испуњавале прописане услове за изузеће од примене Закона?
4. Да ли је Фонд располагао средствима у складу са условима дефинисаним Уговором о комисиону закљученим са Министарством привреде и Програмом Фонда за развој за 2018. и 2019. годину?
5. Да ли су интерна акта Фонда која се односе на процедуре одобравања дугорочних инвестиционих кредита усаглашена са условима за коришћење средстава прописаним Програмом Фонда за развој Републике Србије и Уредбама о утврђивању Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2018. и 2019. години?
6. Да ли су дугорочни инвестициони кредити одобрени, а уговори закључени у складу са Процедурама у поступку одобравања, контроле и наплате кредита и гаранција?
7. Да ли Фонд за развој врши надзор и контролу наменског коришћења одобрених средстава?

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа који уређују остваривање сопствених прихода;
- анализу интерних аката Фонда за развој Републике Србије којима су уређене процедуре везане за одобравање дугорочних инвестиционих кредита и спровођења поступака јавних набавки
- испитивање активности, одлука Фонда за развој Републике Србије у вези са наведеним предметом ревизије,
- интервјуисање одговорних особа Фонда за развој Републике Србије.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 "Фундаментални принципи ревизије јавног сектора", ИССАИ 400 "Фундаментални принципи ревизије правилности пословања" и ИССАИ 4000 "Стандард за ревизију правилности пословања."

V Прилог 2 – Спровођење поступака јавних набавки

1. Планирање, спровођење поступака и извештавање о јавним набавкама у складу са Законом о јавним набавкама

Планом јавних набавки за 2018. годину са две измене и допуне, планирано је 9 поступака јавних набавки, од чега је у ревидираној години толико и покренуто. Према врсти поступка покренуто је шест отворених поступака од којих четири преко Управе за заједничке послове републичких органа – Централизоване јавне набавке и три поступка јавне набавке мале вредности.

Планом јавних набавки за 2019. годину са две измене и допуне, планирано је 13 поступака јавних набавки, од чега је 2019. години покренуто 11 поступака.

Укупно је закључено 27 уговора у отвореним поступцима од којих је 26 у складу са оквирним споразумима које је са добављачима закључила Управа за заједничке послове републичких органа – Централизоване јавне набавке, два уговора у поступцима јавних набавки мале вредности, један у преговарачком поступку без објављивања позива за подношење понуда.

План јавних набавки за ревидиране године као и његове измене садрже елементе предвиђене Законом о јавним набавкама⁵ и Правилником о форми плана јавних набавки и начину објављивања плана јавних набавки на Порталу јавних набавки⁶. Саставни део Плана јавних набавки и његових измена чини и део који се односи на набавке на које се Закон о јавним набавкама⁷ не примењује, са јасно назначеним основом за изузеће од обавезе примене поменутог Закона. План јавних набавки као и његове измене објављивани су у законом предвиђеном року.

Фонд има службеника за јавне набавке.

У складу са обавезом из члана 132 Закона о јавним набавкама⁸, Фонд је Управи за јавне набавке доставио тромесечне Извештаје о јавним набавкама за 2018. и 2019. годину.

Актом о систематизацији у Фонду јавне набавке се спроводе у оквиру Сектора правних и општих послова -Одељење општих послова и људских ресурса.

Правилником о јавним набавкама који је донео Фонд, одређује се начин обављања послова јавних набавки у складу са законом, начин планирања набавки (критеријуми, правила и начин одређивања предмета јавне набавке и процењене вредности, начин испитивања и истраживања тржишта), одговорност за планирање, циљеви поступка јавне набавке, начин извршавања обавеза из поступка, начин обезбеђивања конкуренције, спровођење и контрола јавних набавки, начин праћења извршења уговора о јавној набавци.

5 „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

6 „Службени гласник РС“, бр. 83/15

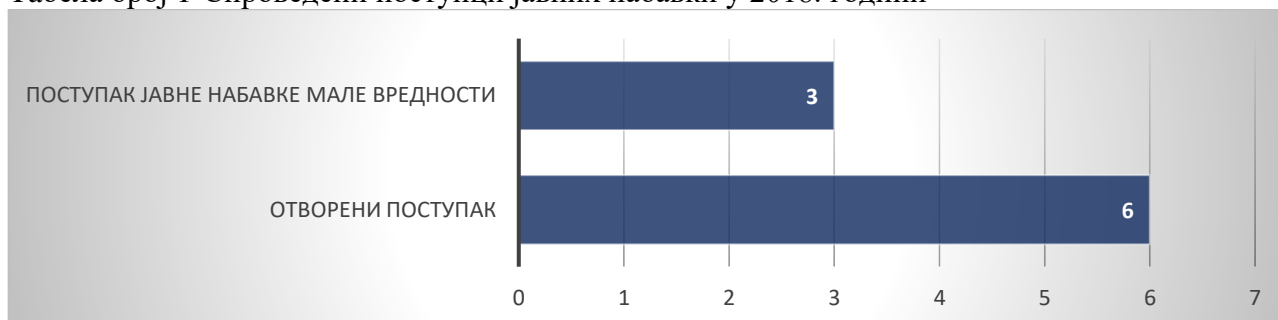
7 „Сл. гласник РС“, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015

8 „Сл. гласник РС“, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015

2. Спроведени поступци јавних набавки, закључени уговори у складу са Законом о јавним набавкама и набавке извршене у складу са закљученим уговорима

У 2018. години закључено је 6 уговора у отвореним поступцима јавних набавки од којих је четири у складу са оквирним споразумима које је са добављачима закључила Управа за заједничке послове републичких органа – Централизоване јавне набавке, три уговора у поступцима јавних набавки мале вредности, а укупна вредност закључених уговора износи 10.202.000,00 динара без ПДВ-а.

Табела број 1-Спроведени поступци јавних набавки у 2018. години

Управа за заједничке послове републичких органа спровела је поступак централизоване јавне набавке, чији је предмет набавке електрична енергија.

Између Управе за заједничке послове републичких органа и ЈП „Електропривреда Србије“, Београд склопљен је Оквирни споразум на основу кога је Фонд са ЈП „Електропривреда Србије“, Београд склопио уговор о набавци електричне на период од две године.

Чланом 4 уговора дефинисана је обавеза продавца да, у тренутку закључења уговора, као средство финансијског обезбеђења преда Фонду оригинал банкарску гаранцију за добро извршење посла, у висини од 10% вредности уговора без пдв-а, која мора трајати најмање 30 дана дужи од истека рока важности уговора, тј најмање до 14. марта 2020. године.

Дана 13. фебруара 2018. године Фонд је закључио уговор са ЈП „Електропривреда Србије“, Београд без адекватног средства финансијског обезбеђења јер је ЈП „Електропривреда Србије“, Београд доставила банкарску гаранцију за добро извршење посла 30. марта 2018. године и са роком важења до 30. јуна 2019. године који је краћи од рока дефинисаним уговором.

Обзиром да Фонд у тренутку закључења уговора није имао банкарску гаранцију, као и да је њено трајање краће од датума дефинисаног уговором, нису испуњени сви услови из Уговора о набавци електричне енергије.

Према образложењу надлежних лица Фонда, ЈП „Електропривреда Србије“, Београд, по упућеном допису Фонда, није била у могућности да благовремено достави нову гаранцију. Обзиром на специфичност предмета набавке и несметано извршење уговора, Фонд није разматрао непотписивање уговора јер би тиме проузроковао штету и на тај начин би био онемогућен рад Фонда.

Препорука број 1:

Препоручује се Фонду да допуни Правилник о јавним набавкама контролним поступком који би онемогућио закључивање уговора о јавној набавци супротно условима везаним за средства финансијског обезбеђења и да сачини извештај о извршеној контроли.

У 2019. години, према врсти поступка покренуто је 8 отворених поступака, од којих је 7 преко Управе за заједничке послове републичких органа – Централизоване јавне набавке, два поступка јавне набавке мале вредности и један преговарачки поступак без објављивања позива за подношење понуда (члан 36 став 1 тачка 5) Закона, а укупна вредност закључених уговора износи 27.423.988,59 динара.

Табела број 2-Сprovedени поступци јавних набавки у 2019. години

3. Набавке на које Фонд није применио Закон о јавним набавкама и испуњеност услова за изузеће од примене Закона

Фонд је у 2018. години закључио 186 уговора у поступцима на које се не примењује Закон о јавним набавкама позивајући се на члан 39 став 2 и члан 7 Закона о јавним набавкама⁹, укупне вредности 12.775.000,00 динара без ПДВ-а.

Према подацима добијеним од Фонда укупно извршење уговора у 2018. години по уговорима који су закључени у 2017. и 2018. години износи 36.897.000,00 динара без ПДВ-а.

Фонд је у 2019. годни евидентирао 1.733 плаћања која се, највећим делом 1.546 односи на плаћања за правне услуге везане за вршење службених овлашћења ради наплате потраживања по кредитима (услуге извршитеља). Укупна вредности закључених уговора/плаћања износи 58.626.000,00 динара без ПДВ-а.

Према подацима добијеним од Фонда укупно извршење уговора у 2019. години по уговорима који су закључени у 2018. и 2019. години износи 60.005.000,00 динара без ПДВ-а.

⁹ „Сл. гласник РС“, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015

У наставку је дат преглед узоркованих јавних набавки на које се не примењује закон:

Табела број 3: Узорковане јавне набавке без примене закона у 2018. и 2019. години
-у динарима-

Ред. број	Број ЈН	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Процењена вредност без ПДВ-а	Уговорена вредност без ПДВ-а
2018. година					
1.	4.	Услуге коришћења интернета и ВПН-а	Орион Телеком доо, Београд	390.000	238.800
2	5.	Актуарске услуге	Александар Перишић, овлашћени актуар	165.000	69.0000
3.	6.	Услуге оглашавања	Службени гласник и Политика	480.000	192.195
4.	16.	Репрезентација-пиће и храна	Разни добављачи-по рачунима	490.000	453.541
5.	18.	Услуге стручног усавршавања запослених	Разни добављачи-по рачунима	490.000	66.200
6.	39.	Мобилни апарати	1) Мision doo, Београд 2) Winwin shop	400.000	1) 373.482 2) 42.015
7.	40.	Привремени и повремени послови	Омладинска задруга „Булевар“, Београд	6.000.000	Нето цена задругара
8.	42.	Адвокатске услуге	Више адвокатских канцеларија	3.300.000	3.816.700
9.	43.	Услуге приступа подацима катастра	Републички геодетски завод, Београд	800.000	179.088
10.	44.	Закуп пословног простора у Нишу	Нова Агробанка ад,у стечају	4.500.000	1.327.190
2019. година					
11.	2.	Услуге одржавања рачунарске опреме са деловима	AIGO I Bel Computers	480.0000	1) 7.735 2) 4.166

Извештај о ревизији правилности пословања Фонда за развој Републике Србије у делу који се односи на јавне набавке и дугорочне инвестиционе кредите које је Фонд одобрио у 2018. и 2019. години

Ред. број	Број ЈН	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Процењена вредност без ПДВ-а	Уговорена вредност без ПДВ-а
12.	6.	Услуге оглашавања	Службени гласник и Политика	480.000	1)173.250 2) 46.500
13.	16.	Услуге стручног усавршавања запослених	Разни добављачи	490.000	314.795
14.	18.	Услуга сређивања архивске грађе	ASK me, Планиште	375.000	450.000
15.	19.	Услуга одржавања возила у деловима	Разни добављачи	490.000	216.392
16.	29.	Услуге и вези са безбедношћу здравља на раду и заштита од пожара	ЈОБ, доо Београд	350.000	72.000
17.	41.	Мобилни апарати	Positive line, доо Београд	480.000	494.950
18.	42.	Адвокатске услуге	Више адвокатских канцеларија	3.700.000	3.659.636
19.	43.	Услуга паркинга у јавној гаражи	ЈКП Паркинг сервис, Београд	200.000	199.999
20.	44.	Услуга израде акта о процени ризика у заштити лица, имовине и пословања	Актива Фитеп ад, Београд	400.000	85.000
21.	46.	Консултантске услуге из области јавних набавки	Уговор о делу	500.000	200.000
22.		Закуп Ниш	Нова Агробанка, ад Ниш у стачају	1.600.000	1.570.076

У наведеним набавкама нису утврђене неправилности.

VI Прилог 3 – Дугорочни инвестициони кредити које је Фонд одобрио

1. Располагање средствима у складу са условима дефинисаним Уговором о комисиону закљученим са Министарством привреде и Програмом Фонда за развој за 2018. и 2019. годину

Фонд за развој Републике Србије, Ниш је са Републиком Србијом - Министарством привреде закључио уговор о реализацији Уредбе о утврђивању Програма подстицаја

предузетништва кроз развојне пројекте у 2018. години¹⁰ којом се утврђује наведени Програм и спровођење одлуке Управног одбора Фонда број 707 од 29. јануара 2018. године. Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину¹¹ за наведени Програм је намењено 550.000.000,00 динара.

Фонд је са Републиком Србијом - Министарством привреде закључио уговор о реализацији Уредбе о утврђивању Програма подстицаја предузетништва кроз развојне пројекте у 2019. години¹² којом се утврђује наведени Програм и спровођење одлуке Управног одбора Фонда број 1696 од 27. децембра 2018. године. Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину¹³ за наведени Програм је намењено 750.000.000,00 динара.

За реализацију Програма могу се користити и средства која су одобрена по Програму подстицања развоја предузетништва кроз развојне пројекте, који је усвојен Закључком Владе 05 Број: 313-3088/2016-1 од 25. марта 2016. године, а измењен Закључком Владе 05 Број: 313-11727/2016-1 од 15. децембра 2016. године и по Програму подстицања развоја предузетништва кроз подршку инвестицијама у привреди, који је усвојен Закључком Владе 05 Број: 401-8592/2017 од 7. септембра 2017. године, уколико иста нису пласирана по одобреним захтевима (делимично или у целости) или је извршен повраћај средстава од стране клијента.

За 2019. годину, за реализацију Програма могу се користити и средства која су одобрена у складу са Уредбом о утврђивању Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2018. години, уколико иста нису пласирана по одобреним захтевима (делимично или у целости) или је извршен повраћај средстава од стране клијента.

Добијена средства су намењена за:

- Куповину, изградњу, доградњу, реконструкцију, адаптацију, санацију, инвестиционо одржавање произвоиног простора или простора у које се обавља производња или складиштење производа;
- Куповина нове или половне производне опреме (не старије од годину дана), укључујући доставна возила за превоз сопствених производа или друга транспортна средства која се користе у процесу производње;
- Трајна обртна средства, која могу да чине најише 20% укупног инвестиционог улагања;
- Набавку софтвера или других нематеријалних улагања

¹⁰ „Сл. гласник РС“ бр.14/18

¹¹ „Сл. гласник РС“ бр.113/17

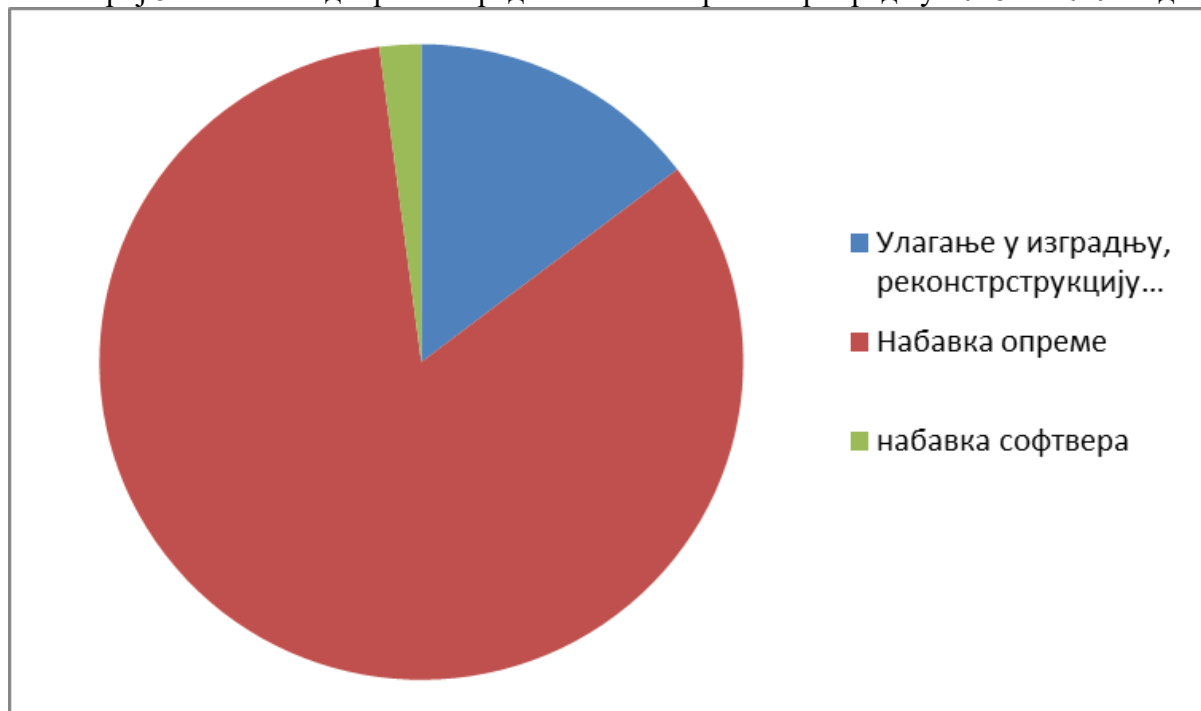
¹² „Службени гласник РС“ бр. 3/19

¹³ „Службени гласник РС“ бр.95/18

Табела број 4 - Инвестициони кредити у 2018. и 2019. години

Врста кредита	Број захтева	Тражени кредит	Тражена бесповратна средства	Одобрен кредит	Одобрена бесповратна средства
Инвестициони кредити за правна лица-развој предузетништва кроз развојне пројекте	271	6.116.965.771	1.286.569.015	5.834.719.954	1.230.757.391
Инвестициони кредити за предузетнике-развој предузетништва кроз развојне пројекте	73	520.772.487	141.512.505	501.005.166	138.214.902
Укупно	344	6.637.738.258	1.428.081.521	6.335.725.120	1.368.972.293

Табела број 5- Намена одобрених кредита-Министарство привреде у 2018. и 2019. години

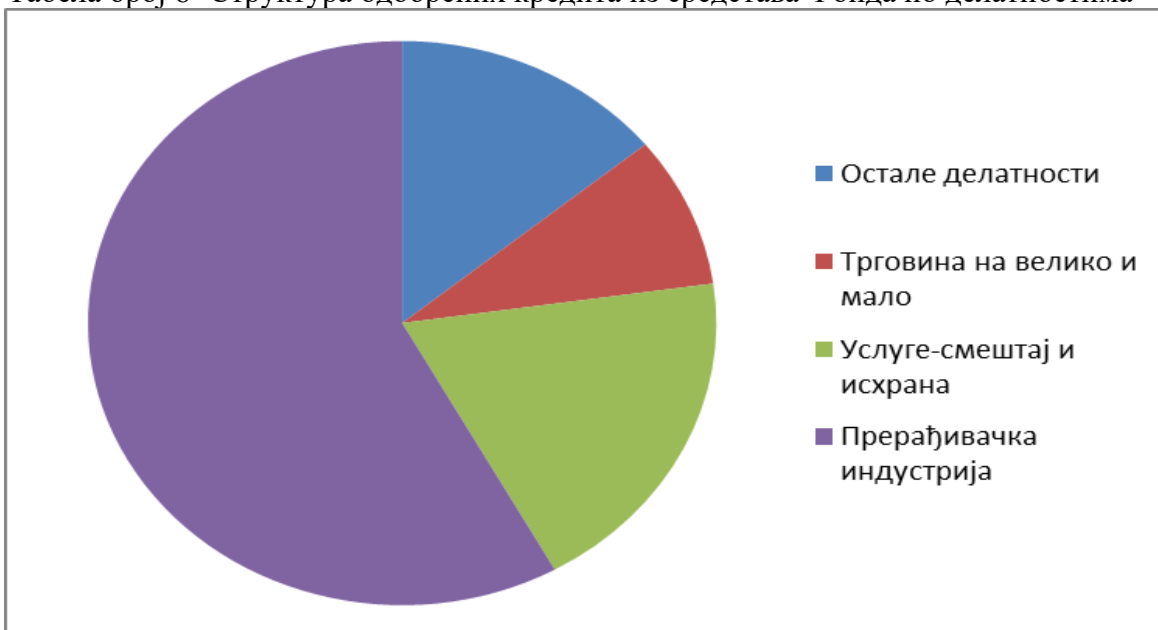
Програмом Фонда за развој Републике Србије, Ниш, Фонд је годишњим финансијским планом предвидео средства која ће се обезбедити наплатом анuitета по доспелим дугорочним кредитима и наплатом краткорочних кредита, као и других извора. Финансијским планом за 2018. годину и 2019. годину предвиђени су пласмани кредита у износу од 7.000.000.000 динара за сваку годину.

Кредитирање и гаранције Фонда могу се користити за кредитирање, односно за обезбеђивање потраживања свих привредних грана осим за организовање игара на срећу, лутрија, производњу и промет било ког производа или активност, које се према домаћим прописима сматрају забрањеним као и за промет нафте и нафтних деривата.

Табела број 5 - Преглед дугорочних инвестиционих кредита у 2018. и 2019. години

Врста кредита	Број захтева	Тражени кредит	Одобрен кредит
Инвестициони кредити за правна лица из средстава Фонд-а	85	4.895.917.328	4.187.913.991
Инвестициони кредити за предузетнике из средстава Фонд-а	57	288.927.033	254.808.017
Свега	142	5.184.844.361	4.442.722.008

Табела број 6- Структура одобрених кредита из средстава Фонда по делатностима

2. Усаглашеност интерних аката Фонда која се односе на процедуре одобравања дугорочних инвестиционих кредита са условима за коришћење средстава прописаним Програмом Фонда за развој Републике Србије и Уредбама о утврђивању Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2018. и 2019. години

Фонд је интерним актима прописао процедуре одобравања, контроле и наплате кредита и гаранција као и садржај неопходне документације (статусну, финансијску, документацију везану за планирана улагања и обезбеђење кредита).

Процедурама у поступку одобравања, контроле и наплате кредита и гаранција дефинисан је поступак одобравања инвестиционих кредита, документовања, праћења и наплате пласмана за мала, средња и велика привредна друштва, као и за предузетнике и микро клијенте.

Министарство привреде је поверило Фонду да у своје име (а за рачун Министарства) обавља послове исплате наменских бесповратних средстава под условима и на начин утврђен

Програмом, као и послове прикупљања и обраде захтева привредних субјеката за доделу бесповратних средстава, закључивање уговора о коришћењу бесповратних средстава, годишње контроле наменског коришћења бесповратних средстава, а најкраће три године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава са Фондом, обавезу редовног извештавања Министарства као и извештавање о евентуалним неправилностима и злоупотребама.

Право на коришћење средстава Фонда имају привредни субјекти разврстани као микро, мала, средња и велика правна лица, регистровани у релевантном регистру на подручју Републике Србије, који доставе финансијске извештаје за претходне две године у којима није исказан губитак и то:

- Привредни субјекти који су у већинском приватном или државном власништву, осим јавних предузећа
- Привредни субјекти који имају учешће друштвеног капитала мање од 40%.

Фонд је у 2018. и 2019. години одобравао кредите из средстава Фонда и одредио услове под којима ће се давати кредитна средства (каматна стопа, рок отплате, месечна/тримесечна отплата кредита, висина минималног/максималног износа кредита, средства обезбеђења).

Право да се пријаве на јавни позив за доделу бесповратних средстава и право да поднесу захтев за кредит имају предузетници, микро, мали и средњи привредни субјекти и задруге. У 2018. години, они који задовоље услове из Програма могу остварити право на финансијску подршку у износу од 20% бесповратних средстава од вредности инвестиционог улагања. Преостали износ вредности пројекта финансираће се из кредита Фонда, с тим што учешће трајних обртних средстава у износу укупних средстава (кредит Фонда и бесповратна средства) може бити до 20%. У 2019. години, они који задовоље услове из Програма могу остварити право на финансијску подршку у износу од 20% бесповратних средстава од вредности инвестиционих улагања, односно 30% бесповратних средстава за оне привредне субјекте који припадају четвртој групи развијености у складу са чланом 11. Закона о регионалном развоју¹⁴ и актом Владе којим се утврђује јединствена листа развијености региона и јединица локалне самоуправе. Кредити се одобравају са роком отплате до 10 година за правна лица и до 8 година за предузетнике у оквиру кога је грејс период до једне године.

3. Усаглашеност одобрених дугорочних инвестиционих кредита и закључених уговора са Процедурама у поступку одобравања, контроле и наплате кредита и гаранција

У циљу подстицања пословања привредних субјеката регистрованих као микро, мала, средња и велика правна лица, на подручју Републике Србије, Програмом Фонда за развој омогућено је право на коришћење средстава субјектима:

- који су у већинском приватном или државном власништву, осим јавних предузећа
- који имају учешће друштвеног капитала мање од 40%

Наведени услови односе се на субјекте који доставе финансијске извештаје за претходне две године у којима није исказан губитак. Приоритет у коришћењу средстава имају

¹⁴ „Службени гласник РС“ број 51/09, 30/10 и 89/15-др.закон

Извештај о ревизији правилности пословања Фонда за развој Републике Србије у делу који се односи на јавне набавке и дугорочне инвестиционе кредите које је Фонд одобрио у 2018. и 2019. години

програми који обезбеђују отварање нових радних места, програми који подстичу производњу намењену извозу, програми из области индустрије, програми који обезбеђују већу енергетску ефикасност, улагања у прерађивачке капацитете из области пољопривреде и прераде за домаће и инострано тржиште.

Табела број 7 - Преглед дугорочних инвестиционих кредита за 2018. и 2019. годину из средстава Фонда -у динарима-

Врста кредита	2018. година		2019. година	
	Број захтева	Износ одобреног кредита	Број захтева	Износ одобреног кредита
Инвестициони кредити за правна лица из средстава Фонд-а	29	871.256.070	56	3.316.657.921
Инвестициони кредити за предузетнике из средстава Фонд-а	23	94.091.285	34	160.716.731
Свега	52	965.347.355	90	3.477.374.652

Табела број 8 -Преглед дугорочних инвестиционих кредита за 2018. годину-Министарство

Назив	Број захтева	Укупан износ одобрених кредита (у динарима)	Одобрена бесповратна средства	Укупно (у динарима)
Инвестициони кредити за правна лица-развој предузетништва кроз развојне пројекте	136	2.869.939.901	584.559.820	3.454.499.721
Инвестициони кредити за предузетнике-развој предузетништва кроз развојне пројекте	33	225.614.203	56.253.551	281.867.754
Свега	169	3.095.554.104	640.813.371	3.736.367.475

Табела број 9 - Преглед дугорочних инвестиционих кредита за 2019. годину-Министарство

Назив	Број кредита	Укупан износ одобрених кредита	Одобрена бесповратна средства	Укупно
Инвестициони кредити за правна лица-развој предузетништва кроз развојне пројекте	135	2.964.780.054	646.197.570	3.610.977.624
Инвестициони кредити за предузетнике-развој предузетништва кроз развојне пројекте	40	275.390.964	81.961.350	357.352.314
Свега	175	3.240.171.018	728.158.920	3.968.329.938

Процедурама у поступку одобравања, контроле и наплате кредита и гаранција број 02-373 од 4. фебруара 2016. године и 01/6760 од 23. августа 2019. године, у делу Документација везана за понуђене инструменте обезбеђења – заложно право на покретним стварима, дефинисана је обавезна процена тржишне вредности покретних ствари, у складу са садржајем процене тржишне вредности покретних ствари урађена од стране судског вештака са списка вештака чије су процене прихватљиве за Фонд.

У складу са Процедурама за рад Сектора правних и општих послова Фонд је донео Упутство о поступању у вези са проценама и полисама осигурања за залогу на будућим покретним стварима и хипотеку и залогу као додатно обезбеђење број 01-060 од 9. јануара 2019. године. Овим се појашњавају активности када је обезбеђење кредита залога на будућој ствари односно залога или хипотека као додатно обезбеђење. У случајевима када се као додатно обезбеђење узима залога на покретним стварима или хипотека на непокретностима тада се не доставља процена за наведене покретне ствари или непокретности јер већ постојеће основно обезбеђење, покрива износ потраживања Фонда. Такође за додатно обезбеђење корисници кредита не достављају полису осигурања и винкулацију те полисе у корист Фонда, зато што се полиса и винкулација достављају за основно обезбеђење.

У поступку ревизије, код 5 предмета (укупан износ одобрених кредита је 460.211.368 динара) утврђено је да је супротно донетом Упутству, код додатног обезбеђења плаћања у Уговорима о залози (члан 4 став 1) дефинисана обавеза залогодавца да за цео период трајања отплате кредита, осигура заложену ствар од основних и других ризика и полису винкулира у корист Фонда.

За закључивање уговора о залози користи се модел уговора који у тренутку потписивања, а након донетог Упутства, није био усаглашен са изменама, а изостала је контрола од стране извршилаца.

Препорука број 2:

Препоручује се Фонду да сачини процедуру којом се уређује усаглашавање модела уговора који се примењује са изменама (упуствима и другим релевантним прописима).

4. Надзор и контрола наменског коришћења одобрених средстава

Фонд, поред редовне документарне контроле, спроводи и теренску контролу пре одобрења, у току реализације или након завршетка инвестиције. Процедурама из 2016. године које су на снази за период ревидирања, дефинисано је да је након одобрења, а пре преноса средстава у течај обавезна теренска контрола за кредите у износу већем од 20.000.000 динара, осим за кредите које су обезбеђене гаранцијом пословне банке. Изменом из 2018. године, теренска контрола се врши по потреби пре пуштања средстава или у току обраде захтева за све кредите у износу већем од 20.000.000 динара код којих је средство обезбеђења хипотека/залога, односно може се спроводити и пре одобрења, у току реализације или након завршетка инвестиције.

Контрола се спроводи за све врсте одобрених кредита, провером објеката и опреме, као и да ли су средства кредита искоришћена за планиране намене. Документарну контролу врше стручне службе Фонда за развој.

У 2018. и 2019. години, по Програму Фонда, одобрена су 142 инвестициона кредита. Од укупног броја одобрених захтева, закључени су уговори са 132 корисника, док је 10 корисника одустало. Од одобрених кредита, за 78 корисника још није истекао период расположивости као ни рок за правдање, односно налазе се у грејс периоду. Два кредита су отказана због ненаменског коришћења.

Фонд у сарадњи са државним органом или другом агенцијом основаном од стране државе, са којом има закључен уговор о сарадњи, контролише наменско коришћење одобрених средстава у складу са програмом. С тим у вези, по Програму подстицања развоја предузетништва кроз развојне пројекте у 2018. години, укупно је одобрено 169 кредита, а закључено је 159 уговора о кредиту. Према достављеном прегледу, теренска контрола је извршена код 154 корисника кредита.

Контрола није вршена код пет корисника средстава од којих су за четири корисника одложене контроле због тога што опрема није стигла у време планиране контроле (дати су налози за контролу), а један корисник је вратио средства пре истека грејс периода. Три уговора су отказана због ненаменског коришћења.

Фонд подноси извештај о раду надлежном министарству. Управни одбор Фонда је на седници одржаној 31. маја 2019. године донео Одлуку број 2078 о усвајању Извештаја о пословању Фонда за развој Републике Србије за 2018. годину коју је Влада Републике Србије прихватила Закључком 05: Број 023-7911/2019 8. августа 2019. године.

Писана седница Управног одбора Фонда о усвајању Извештаја о пословању Фонда за развој Републике Србије за 2019. годину заказана је за 24. јул 2020. године.